JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

VERICA TRSTENJAK

4 päivänä syyskuuta 2008 [1]

I Johdanto

1. Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaat) on esittänyt tämän ennakkoratkaisupyynnön oikeudenkäynnissä, jonka osapuolina ovat Staatssecretaris van Financiën (valtiovarainministeriön valtiosihteeri) ja Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading BV (jäljempänä Heuschen & Schrouff) ja jonka kohteena on tuontitullien kantaminen jälkikäteen.

2. Pyyntö koskee yhtäältä tavaroiden, joista käytetään nimitystä ”rice paper” (jäljempänä riisipaperi), tariffiluokittelua ja kyseisten tavaroiden tulliluokitusta koskevan komission asetuksen pätevyyttä.

3. Toisaalta on otettava huomioon, että samanaikaisesti tämän ennakkoratkaisupyynnön kanssa yhteisöjen tuomioistuimessa on vireillä toinen asia, joka koskee samaa Heuschen & Schrouffin harjoittamaa riisipaperin maahantuontia ja riisipaperin tullikohtelua. Heuschen & Schrouff vaatii komission 17.6.2004 tekemän päätöksen REM 19/2002 kumoamista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tästä asiasta 30.11.2006 antama tuomio [2] on numerolla C-38/07 P kirjatun valituksen kohteena. [3]

4. Tämän samanaikaisesti vireillä olevan, Heuschen & Schrouffin ja komission välisen oikeudenkäynnin yhteydessä kansallinen tuomioistuin esittää kysymyksiä kansallisten tuomioistuinten toimivallasta rinnakkaismenettelyissä, jotka ovat samanaikaisesti vireillä kansallisella ja yhteisön tasolla, sekä toimenpiteistä, joilla varmistetaan yhteisön oikeuden yhdenmukainen soveltaminen tässä tilanteessa.

1 – Alkuperäinen kieli: saksa.

2 – Asia T-382/04, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods v. komissio, tuomio 30.11.2006.

3 – Vrt. asia C-38/07 P, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading v. komissio, ratkaisuehdotus 4.9.2008.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

A *Yhteisön oikeus*

1. Tulliluokitusta koskevat säädökset

5. Tariffi- ja tilastonimikkeistä ja yhteisestä tullitariffista 23.7.1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 [4] liitteellä I käyttöön otettu yhdistetty nimikkeistö perustuu maailmanlaajuiseen harmonoituun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmään (jäljempänä harmonoitu järjestelmä), jonka on laatinut sittemmin Maailman tullijärjestöksi muuttunut tulliyhteistyöneuvosto ja joka on otettu käyttöön Brysselissä 14.6.1983 tehdyllä kansainvälisellä yleissopimuksella, joka on yhteisön puolesta hyväksytty 7.4.1987 tehdyllä neuvoston päätöksellä 87/369/ETY. [5] Yhdistetyssä nimikkeistössä toistetaan harmonoidun järjestelmän nimikkeet ja kuusinumeroiset alanimikkeet, ja ainoastaan seitsemäs ja kahdeksas numero muodostavat yhdistetyn nimikkeistön oman alajaon. [6]

6. Asetuksen N:o 2658/87 9 artiklan 1 kohdan mukaan Euroopan yhteisöjen komissiolla on valtuudet jäsenvaltioiden edustajista muodostetun komitean avustamana säätää tavaroiden luokittelemisesta yhdistettyyn nimikkeistöön asetuksen N:o 2658/87 10 artiklan mukaista menettelyä noudattaen.

7. Yhdistetyn nimikkeistön yleisissä tulkintasäännöissä, jotka esitetään asetuksen N:o 2658/87 liitteessä I olevan ensimmäisen osan I osaston A kohdassa, säädetään muun muassa seuraavaa:

”Tavarat luokitellaan yhdistettyyn nimikkeistöön seuraavien periaatteiden mukaisesti.

1. Nimikkeistön jaksojen, ryhmien tai alaryhmien otsikot ovat ainoastaan ohjeellisia; oikeudellisesti luokittelu määräytyy nimikkeiden sekä asianomaisten jaksojen tai ryhmien huomautusten sanamuodon mukaisesti ja, jollei näistä nimikkeistä ja huomautuksista muuta johdu, seuraavien sääntöjen mukaisesti.

— —

4 – EYVL L 256, s. 1.
5 – EYVL L 198, s. 1.
6 – Vrt. asetuksen N:o 2658/87 johdanto-osan perustelukappaleet (varsinkin kolmas perustelukappale), mainitun asetuksen 1 ja 3 artikla sekä yhdistetyt asiat C-208/06 ja C-209/06, Medion, tuomio 27.9.2007 (Kok. 2007, s. I-7963, 3 kohta).

3. Jos tavarat – – olisi luokiteltava kahteen tai useampaan nimikkeeseen, ne luokitellaan seuraavasti.

a) Tavaran kuvaukseltaan yksityiskohtaisinta nimikettä on sovellettava ennen yleisempiä nimikkeitä. – –

– –”

8. Asetuksen N:o 2658/87 liitteessä I olevan toisen osan IV jakson 19 ryhmään kuuluvat CN-koodit ”viljasta, jauhoista, tärkkelyksestä tai maidosta valmistetut tuotteet; leipomatuotteet”.

9. Nimikkeeseen 1901 kuuluvat ”mallasuute; muualle kuulumattomat hienoista tai karkeista jauhoista, rouheista, tärkkelyksestä tai mallasuutteesta tehdyt elintarvikevalmisteet, joissa ei ole lainkaan kaakaota tai joissa sitä on vähemmän kuin – –; nimikkeiden 0401–0404 tuotteista tehdyt elintarvikevalmisteet [7] – –”, muun muassa alanimike 1901 90 99 eli tavaran kuvaus ”muut”.

10. Nimikkeeseen 1905 kuuluvat ”ruokaleipä, kakut ja leivokset, keksit ja pikkuleivät (biscuits) sekä muut leipomatuotteet, myös jos niissä on kaakaota; ehtoollisleipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet”, muun muassa alanimike 1905 90 eli ”muut”, lisäksi alanimike 1905 90 20 ”ehtoollisleipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet”.

11. Tiettyjen tavaroiden luokittelusta yhdistettyyn nimikkeistöön 27.6.1997 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1196/97 [8] liitteessä olevan 1 kohdan mukaan (kyseinen asetus perustuu edellä mainittuun asetuksen N:o 2658/87 9 artiklaan) alanimikkeeseen 1905 90 20 luokitellaan seuraavan tavarankuvauksen mukaiset tuotteet:

”Elintarvikevalmiste kuivina, läpinäkyvinä, erikokoisina levyinä, jotka on valmistettu riisijauhoista, suolasta ja vedestä.

Levyt upotetaan veteen, jotta niistä tulee taipuisia, jonka jälkeen niitä tavallisesti käytetään ’kääreinä’ kevätrullissa ja niiden kaltaisissa tuotteissa.”

7 – Nimikkeisiin 0401–0404 kuuluvat mm. maito, kerma, hera ja niistä valmistetut tuotteet.

8 – EYVL L 170, s. 13.

12. Tältä osin asetuksen N:o 1196/97 liitteessä olevan 1 kohtaan sisältyvät seuraavat perustelut:

”Luokittelu määräytyy yhdistetyn nimikkeistön 1 ja 6 yleisen tulkintasäännön sekä CN-koodien 1905, 1905 90 ja 1905 90 20 nimiketekstien mukaan.”

2. Tileihin kirjaamatta jättämistä ja kohtuullisuussyistä tapahtuvaa tullien peruuttamista tai palauttamista koskevat säännökset sekä kansallisten elinten ja yhteisön toimielinten toimivalta niihin liittyvissä menettelyissä

13. Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 [9] (jäljempänä tullikoodeksi) 220 artiklassa säädetään jälkikäteen tapahtuvasta tullivelan tileihin kirjaamisesta tapauksissa, joissa tullivelasta johtuvaa tullien määrää ei ole kirjattu tileihin tai se on kirjattu tileihin lain mukaan kannettavaa määrää pienempänä.

14. Tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdassa säädetään muun muassa seuraavaa:

”– – tileihin kirjaaminen ei tapahdu jälkikäteen, jos:

– –

b) lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin tulliviranomaisten erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut velan maksamisesta vastuussa ollut ei ole voinut kohtuudella havaita;

– –”

9 – EYVL L 302, s. 1.

15. Tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetään mahdollisesta tuonti- tai vientitullien peruuttamisesta erityistapauksissa seuraavaa:

”Tuonti- tai vientitullit voidaan – – peruuttaa – – tilanteissa, jotka johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin.”

16. Tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaan ja 239 artiklan 1 kohdan toiseen luetelmakohtaan liittyviä päätöksiä koskevaa hallinnollista menettelyä säännellään tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2454/93, [10] jota on muutettu useaan otteeseen. Kansallinen tuomioistuin viittaa kolmannessa ennakkoratkaisukysymyksessään [11] asetukseen N:o 2454/93, sellaisena kuin se on muutettuna 29.7.1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1677/98, [12] [13] jolla on esillä olevan asian kannalta merkityksellisten hallinnollisten menettelyjen osalta muutettu kansallisten tulliviranomaisten ja komission välistä toimivallan jakoa. Kansallisten tulliviranomaisten ja komission välistä toimivallan jakoa koskevia säännöksiä uudistettiin sittemmin tuntuvasti 1.8.2003 alkaen muuttamalla asetusta N:o 2454/93 25.7.2003 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1335/2003. [14] Koska esillä olevan asian kannalta merkityksellisiä voivat olla sekä vuonna 2003 tehtyä muutosta edeltänyt toisinto että mainitun muutoksen jälkeinen toisinto, esillä olevassa asiassa on syytä tarkastella kumpaakin toisintoa riippuen siitä, kenen päätöksestä kulloinkin on kyse.

17. Tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaan liittyvien päätösten osalta hallinnollista menettelyä säännellään asetuksen N:o 2454/93 869–876 artiklalla, tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toiseen luetelmakohtaan liittyvien päätösten osalta puolestaan asetuksen N:o 2454/93 899 artiklalla sekä 905 artiklalla ja sitä seuraavilla artikloilla.

18. Sekä 31.7.2003 asti vallinneessa oikeudellisessa tilanteessa että 1.8.2003 jälkeen [15]

10 – EYVL L 253, s. 1.

11 – Vrt. jäljempänä tämän ratkaisuehdotuksen 34 kohta.

12 – EYVL L 212, s. 18. Sillä muun muassa täydennettiin 239 artiklan 1 kohtaan liittyviä päätöksiä koskevaa hallinnollista menettelyä lisäämällä 905 artiklan 1 kohtaan toinen alakohta.

13 – Sitä vastoin kansallinen tuomioistuin viittaa perustelujensa yhdessä kohdassa ”1.8.2003 voimaan tulleeseen toisintoon” mainitsemalla 50 000 euron raja-arvon, joka kuitenkin vastaa 31.7.2003 asti vallinnutta oikeudellista tilannetta.

14 – EUVL L 187, s. 16. Ks. Berr ja Trémeau, *Le droit douanier, Communautaire et national*, 7. painos, 2006, s. 232, jonka mukaan tämä tuntuva uudistus tehtiin mm. siksi, että haluttiin poistaa siihenastisen kaksitasoisen toimivaltajärjestelmän haitat, keventää tuntuvasti komission työtaakkaa ja palauttaa jäsenvaltioille vastuu omien varojen hallinnoinnista. Vrt. myös jäljempänä alaviitteessä 17 mainittu asetuksen N:o 1335/2003 johdanto-osan toinen perustelukappale.

15 – Vrt. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 16 kohta oikeudellisen muutoksen ajankohdasta.

vallinneessa oikeudellisessa tilanteessa kansalliset tulliviranomaiset ratkaisevat tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaan liittyvissä päätöksissä ja 239 artiklan 1 kohdan toiseen luetelmakohtaan liittyvissä päätöksissä asian itse, jos ne katsovat kyseisissä säännöksissä asetettujen edellytysten jäävän täyttymättä. [16]

19. Mikäli kansalliset tulliviranomaiset haluavat tehdä tullivelallisen kannalta myönteisen päätöksen, sekä tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaan liittyviä päätöksiä koskevaan hallinnolliseen menettelyyn että tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toiseen luetelmakohtaan liittyviä päätöksiä koskevaan hallinnolliseen menettelyyn sovelletaan tiettyjä kansallisten tulliviranomaisten ja komission välistä toimivallan jakoa koskevia sääntöjä. Asetuksen N:o 2454/93 toisinnolle, johon kansallinen tuomioistuin viittaa kolmannessa ennakkoratkaisukysymyksessä, toisin sanoen 31.7.2003 asti vallinneelle oikeudelliselle tilanteelle oli ominaista 50 000 euron raja-arvo, jonka ylittyessä asia oli annettava komission ratkaistavaksi, mikäli odotettavissa oli myönteinen päätös. Mainitun raja-arvon jäädessä ylittymättä esimerkiksi epävarmoissa tapauksissa oli mahdollista pyytää komissiota ratkaisemaan asia. Oikeudellisessa tilanteessa 1.8.2003 alkaen sen sijaan sovelletaan 500 000 euron raja-arvoa, ja päätösten tekeminen on siirretty paljolti kansallisille tulliviranomaisille. [17] Ratkaisun pyytäminen komissiolta tulee kyseeseen enää vain harvoissa tapauksissa.

16 – Esillä olevan asian kannalta merkityksellisen hallinnollisen menettelyn edeltäjän osalta yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa C-348/89, Mecanarte, 27.6.1991 antamassaan tuomiossa (Kok. 1991, s. I-3277, 33 kohta), että yhteisön oikeuden yhdenmukainen soveltaminen vaarantuu siinä tapauksessa, että jälkikannosta luopumista koskevaan hakemukseen suostutaan, koska arviointi, jolla jäsenvaltio perustelee myönteistä päätöstä, saattaa käytännössä välttyä valvonnalta, jolla pyritään takaamaan yhteisön lainsäädännössä asetettujen edellytysten yhdenmukainen soveltaminen, koska tätä arviointia ei todennäköisesti koskaan riitauteta tuomioistuimessa. Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan näin ei sitä vastoin ole silloin, kun kansalliset viranomaiset ryhtyvät jälkikantoon, riippumatta kyseessä olevasta määrästä. Henkilöllä, jota asia koskee, on tällöin mahdollisuus riitauttaa tällainen päätös kansallisessa tuomioistuimessa. Tämän vuoksi yhteisöjen tuomioistuin katsoo voivansa taata yhteisön oikeuden soveltamisen yhdenmukaisuuden ennakkoratkaisumenettelyssä.

17 – Vrt. asetuksen N:o 2454/93 johdanto-osan ensimmäinen, toinen, kolmas ja neljäs perustelukappale, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1335/2003:

”(1) Yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja 239 artiklassa säädetään, että eräissä tapauksissa tuonti- tai vientitulleja ei tarvitse kirjata tileihin jälkikäteen tai ne voidaan palauttaa tai peruuttaa kohtuussyistä.

(2) Koska perinteisten omien varojen kantaminen on Euroopan yhteisöjen omista varoista 29.9.2000 tehdyn neuvoston päätöksen 2000/597/EY, Euratom 8 artiklan mukaisesti ensisijaisesti jäsenvaltioiden tehtävä, on paikallaan, että niiden viranomaiset päättävät ensi sijassa itsenäisesti, onko tuonti- tai vientitullit kirjattava tileihin jälkikäteen asetuksen (ETY) N:o 2913/92 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla tai onko ne palautettava tai peruutettava mainitun asetuksen 239 artiklan nojalla.

(3) Kuitenkin tietyissä tapauksissa on toimijoiden yhdenmukaisen kohtelun varmistamiseksi ja yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamiseksi säilytettävä velvollisuus siirtää tapaukset komission päätettäväksi, kun jäsenvaltiot katsovat, että kyseisistä tapauksista olisi annettava myönteinen päätös, ja kun kyseessä on komission virhe tai laiminlyönti tai kun kyseisen tapauksen olosuhteilla on yhteys jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi 13 päivänä maaliskuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 515/97 mukaisesti toteutettuihin yhteisön tutkimuksiin, tai kun kyseisten tullien määrä on vähintään 500 000 euroa.

(4) Päätöksenteon siirtäminen komissiolle ei kuitenkaan ole tarpeen, jos komissio on tehnyt aikaisemmin päätöksen tapauksessa, jossa tosiasiat ja oikeudelliset seikat ovat yhdenveroiset, jolloin jäsenvaltiot voivat perustaa oman lopullisen päätöksensä viimeisimpään tällaiseen komission päätökseen.”

20. Asetuksen N:o 2454/93, sellaisena kuin sitä sovellettiin 31.7.2003 asti, 869 artiklassa, johon kansallinen tuomioistuin viittaa, säädettiin seuraavaa:

”Tulliviranomaiset voivat itse päättää olla kirjaamatta tileihin jälkikäteen tulleja, joita ei ole kannettu, jos:

– –

b) tulliviranomaiset pitävät koodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja edellytyksiä täyttyneinä ja jos toimijalta saman erehdyksen vuoksi kantamatta jäänyt määrä, joka voi tapauksen mukaan koskea useita tuonti- tai vientitoimintoja, on pienempi kuin 50 000 [euroa];

– –”

21. Asetuksen N:o 2454/93, sellaisena kuin sitä sovellettiin 31.7.2003 asti, 871 artiklan 1 kohdassa, johon kansallinen tuomioistuin myös viittaa, säädettiin seuraavaa:

”Jos tulliviranomaiset 869 artiklassa säädettyjä tapauksia lukuun ottamatta joko pitävät koodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan edellytyksiä täyttyneinä tai ovat epävarmoja siitä, koskevatko tämän säännöksen perusteet kyseistä tapausta, niiden on lähetettävä tapaus komissiolle ratkaistavaksi 872–876 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. – –”

B *Kansallinen oikeus*

22. Alankomaiden yleisen hallintolain (Algemene Wet Bestuursrecht) 8:72 §:n 4 momentissa säädetään seuraavaa:

”Mikäli tuomioistuin katsoo kanteen perustelluksi, se voi määrätä, että hallintoviranomaisen on tehtävä uusi päätös tai toteutettava jokin muu toimenpide ottaen huomioon tuomioistuimen päätös, tai se voi määrätä, että tuomioistuimen päätös korvaa kumotun päätöksen kokonaan tai osittain.”

III Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymykset

23. Heuschen & Schrouff on elintarvikkeiden ja elintarvikkeiden ainesosien maahantuoja, joka on tuonut riisipaperia Vietnamista jo useiden vuosien ajan.

24. Vuonna 1996 ja sitä seuraavina vuosina Heuschen & Schrouffin nimissä toimiva tulliasioitsija ilmoitti maahantuodun riisipaperin alanimikkeeseen 1901 90 99 kuuluvana tavarana luovutettavaksi vapaaseen liikkeeseen. Toimivaltaiset kansalliset tulliviranomaiset hyväksyivät jokaisen ilmoituksen, myös sen jälkeen, kun erään ilmoituksen johdosta tehty pistokoe oli analysoitu tulliluokituksensa osalta. [18]

25. Rotterdamin toimivaltainen tulliviranomainen luokitteli vapaaseen liikkeeseen luovutettavaksi 14.1.1998 ilmoitetun riisipaperin 16.3.1998 tarkastuksen jälkeen alanimikkeeseen 190590 20. [19]

26. Heuschen & Schrouffia vaadittiin 22.11.2000 päivätyissä päätöksissä maksamaan tullia yhteensä 645 399,50 Alankomaiden guldenia (NLG) (292 869,52 euroa) [20] kaikesta 13.11.1997–31.12.1998 harjoittamastaan riisipaperin maahantuonnista. Tulliviranomainen totesi viitaten asetukseen N:o 1196/97, että ilmoituksissa käytetty alanimike 1901 90 99 oli virheellinen ja että tämän vuoksi kyseisiä maksupäätöksiä on tarpeen korjata.

27. Heuschen & Schrouff teki oikaisuvaatimuksen, minkä johdosta tarkastaja piti 9.3.2001 tekemällään päätöksellä voimassa aiemmat päätökset lukuun ottamatta

18 – Asia nro 01/900096 DK, Douanekamer, Gerechtshof te Amsterdamin tuomio 7.12.2004, s. 2.

19 – Edellä alaviitteessä 2 mainitusta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta asiassa Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods v. komissio rinnakkaisessa kannemenettelyssä, joka koskee 17.6.2004 tehdyn komission päätöksen REM 19/2002 kumoamista, käy ilmi seuraavaa: Sen jälkeen kun komissio oli antanut asetuksen N:o 1196/97, joka julkaistiin 28.6.1997 ja tuli voimaan 19.7.1997, Heuschen & Schrouff toi riisipaperia Vietnamista edelleen alanimikkeeseen 1901 90 99 kuuluvana tavarana, minkä Alankomaiden tulliviranomaiset hyväksyivät 29 ilmoituksen osalta kuuden kuukauden aikana (tarkastettuaan asiakirjat sekä – yhdessä tapauksessa – suoritettuaan fyysisen tarkastuksen). Alankomaiden tulliviranomaiset ilmoittivat 16.3.1998, että tuotteet on ilmoitettava alanimikkeeseen 1905 90 20 kuuluviksi. Myöhemmin samana päivänä mainitut tulliviranomaiset kuitenkin vahvistivat oikeaksi ilmoituksen, jossa tuotteet oli ilmoitettu alanimikkeeseen 1901 90 99 kuuluviksi. Heuschen & Schrouff käytti 17.3.1998 alkaen riisipaperin tuonnissa alanimikettä 1905 90 20.

20 – Vrt. edellä alaviitteessä 18 mainittu Gerechtshof te Amsterdamin tuomio asiassa Douanekamer, s. 1 ja 3 sekä edellä alaviitteessä 2 mainittu tuomio asiassa Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods v. komissio, 12 kohta.

13 650,30 NLG (6 194,24 euron) [21] suuruista vaadetta, joka liittyi 16.3.1998 annettuun ilmoitukseen ja jonka tarkastaja mitätöi. [22]

28. Heuschen & Schrouff nosti 29.3.2001 Tariefcommissiessa, joka on nykyisin Gerechtshof te Amsterdamin tulliasioiden jaosto (jäljempänä Gerechtshof te Amsterdam), kanteen päätöksestä, jolla tarkastaja oli hylännyt sen tekemän oikaisuvaatimuksen.

29. Suullinen käsittely Gerechtshof te Amsterdamissa pidettiin 17.12.2002.

30. Gerechtshof te Amsterdam totesi 7.12.2004 antamassaan tuomiossa riisipaperin ominaisuuksista, että on kysymys tuotteesta, joka on valmistettu riisijauhosta, vedestä ja suolasta. Nämä kolme ainesta on sekoitettu ja vaivattu taikinaksi, josta muotoillaan palasia. Nämä palaset painetaan pyöreiksi ja läpinäkyviksi kalvoiksi, jotka sitten kuivataan. Tuote ei Gerechtshof te Amsterdamin mukaan ole sellaisenaan valmis heti kulutettavaksi, vaan se on ensin lämpökäsiteltävä.

31. Gerechtshof te Amsterdam päätti, että tämä tuote on tullitariffin määrittämiseksi luokiteltava alanimikkeeseen 1905 90 20. Gerechtshof te Amsterdamin mukaan tuontitulleja ei tarvinnut tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla kirjata tileihin jälkikäteen, koska Heuschen & Schrouff oli toiminut vilpittömässä mielessä ja noudattanut kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä. Gerechtshof te Amsterdam piti kannetta perusteltuna, kumosi tarkastajan tekemän päätöksen ja mitätöi tullilaskut.

32. Samanaikaisesti Gerechtshof te Amsterdamissa nostamansa kanteen kanssa Heuschen & Schrouff haki 13.9.2002 [23] kansalliselta tulliviranomaiselta kyseisen tullivelan peruuttamista tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan nojalla. Tämä hakemus esitettiin 19.9.2002 Euroopan yhteisöjen komissiolle, joka hylkäsi sen 17.6.2004 tekemällään päätöksellä katsoen, että vaikka kyseessä onkin tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu erityistapaus, Heuschen & Schrouff on syyllistynyt ilmeiseen laiminlyöntiin.

21 – Vrt. edellä alaviitteessä 18 mainittu Gerechtshof te Amsterdamin tuomio asiassa Douanekamer, s. 3.

22 – Edellä alaviitteessä 2 mainitun asiassa Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods v. komissio annetun tuomion 12 kohdan mukaan lopullinen maksettava määrä on 636 518,40 NLG (282 645,21 euroa).

23 – Vrt. päivämäärän osalta edellä alaviitteessä 2 mainittu tuomio asiassa Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods v. komissio, 13 kohta.

33. Gerechtshof te Amsterdamin antaessa tuomionsa 7.12.2004 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa oli vireillä kyseisestä komission päätöksestä 23.9.2004 nostettu kanne. Tämä kanne hylättiin 30.11.2006 annetulla tuomiolla, johon on haettu muutosta yhteisöjen tuomioistuimelta. [24]

34. Gerechtshof te Amsterdamin antamaa tuomiota koskevassa kassaatiomenettelyssä Hoge Raad der Nederlanden esitti 13.7.2007 tehdyllä päätöksellä yhteisöjen tuomioistuimelle esillä olevassa asiassa tarkasteltavat kysymykset:

”1) Kuuluvatko asetuksen N:o 1196/97 liitteessä kuvatut taikinalevyt yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 1905, jos on kysymys levyistä, jotka on valmistettu riisijauhosta, suolasta ja vedestä ja jotka on kuivattu mutta ei lämpökäsitelty?

2) Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, onko siinä mainittu asetus pätevä?

3) Onko asetuksen N:o 2454/93, sellaisena kuin se on muutettuna 29.7.1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1677/98, 871 artiklaa tulkittava siten, että jos asetuksen 871 artiklan 1 kohdan mukaan tulliviranomaisen on lähetettävä tapaus komission ratkaistavaksi, ennen kuin voidaan päättää tullien jälkikäteen tileihin kirjaamatta jättämisestä kyseisessä tapauksessa, kansallisella tuomioistuimella, joka tarkastelee tullivelallisen nostamaa kannetta, joka koskee tulliviranomaisten päätöstä kirjata tulleja jälkikäteen tileihin, ei ole toimivaltaa kumota jälkikäteen tapahtuvaa tileihin kirjaamista sen toteamuksensa perusteella, että yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset, jotka koskevat tullien (pakollista) jälkikäteen tileihin kirjaamatta jättämistä, ovat täyttyneet, kun komissio ei tue tätä toteamusta?

4) Jos kolmanteen kysymykseen vastataan siten, että tullien jälkikantoa koskevan päätösvallan antaminen komissiolle ei rajoita kansallisen tuomioistuimen, jonka tehtävänä on arvioida tullien jälkikantoa koskevaa kannetta, toimivaltaa, sisältyykö yhteisön oikeuteen muu mahdollisuus, jolla varmistetaan yhteisön oikeuden yhdenmukainen soveltaminen, jos komission ja kansallisen tuomioistuimen arviot edellytyksistä, joita käytetään yhteisön tullikoodeksin 220 artiklan yhteydessä ratkaistaessa, voiko tullivelallinen havaita tulliviranomaisten erehdyksen, eroavat toisistaan konkreettisessa tapauksessa?”

24 – Vrt. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 3 kohta.

35. Viitaten Gerechtshof te Amsterdamin toteamuksiin riisipaperin ominaisuuksista kansallinen tuomioistuin toteaa kahdesta ensimmäisestä kysymyksestään, että on olemassa kaksi hyvin erilaista tapaa tulkita, mikä riisipaperin kaltaisen tavaran ominaispiirre on ratkaiseva CN-koodeihin 1901 ja 1905 luokittelemisen kannalta. Kansallisen tuomioistuimen mukaan luokittelu nimikkeeseen 1905 on kyseenalaista varsinkin asiassa Uelzena Milchwerke annetun tuomion perusteella. [25] Mikäli nimike 1905 on virheellinen, kansallisen tuomioistuimen mukaan on syytä tarkastella asetuksen N:o 1196/97 pätevyyttä.

36. Kansallisen tuomioistuimen kolmas ja neljäs kysymys koskevat yhteisön oikeuden – esillä olevassa asiassa tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan ja 239 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan – yhdenmukaista soveltamista sekä toisistaan poikkeavien päätösten mahdollisuutta, joka liittyy rinnakkaisiin menettelyihin yhtäältä komissiossa ja yhteisöjen tuomioistuimissa ja toisaalta kansallisissa tulliviranomaisissa ja tuomioistuimissa.

37. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan [26] arvioitaessa, käykö tullivelallisen toiminnasta ilmi tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu ilmeinen laiminlyönti, sovelletaan samoja kriteereitä, joita on tullikoodeksin 220 artiklan mukaan sovellettava selvitettäessä, onko kyseessä tulliviranomaisten virhe, jota tullivelallinen ei ole voinut kohtuudella havaita.

38. Tässä yhteydessä kolmas kysymys koskee erityisesti siitä, saako tuomioistuin, jonka antamaan tuomioon voidaan hakea muutosta valituksella tai kassaatiovalituksella ja joka ei esitä ennakkoratkaisupyyntöä yhteisöjen tuomioistuimelle, antaa tuomion, jossa estetään jälkikanto ohittamalla komissio, vai saako se korkeintaan antaa tuomion, jolla kumotaan jälkikantopäätökseen sisältyvä kansallisten tulliviranomaisten päätös olla antamatta tapausta komission ratkaistavaksi.

39. Kirjallisen menettelyn päätyttyä pidettiin 22.5.2008 suullinen käsittely, johon osallistuivat Heuschen & Schrouff, komissio, Alankomaiden hallitus, Kreikan hallitus ja Italian hallitus. Istunnon aikana ei ilmennyt uusia näkökohtia.

25 – Asia C-12/94, Uelzena Milchwerke, tuomio 11.8.1995 (Kok. 1995, s. I-2397).

26 – Asia C-156/00, Alankomaat v. komissio, tuomio 13.3.2003 (Kok. 2003, s. I-2527).

IV Oikeudellinen arviointi

A *Riisipaperin tulliluokitus*

40. Kansallisen tuomioistuimen ensimmäinen kysymys koskee kriteereitä,[27] joiden mukaan riisipaperi tulee luokitella yhdistettyyn nimikkeistöön. CN-koodien 1901 ja 1905 osalta on ensiksi tarkasteltava luokituksen kannalta merkityksellisiä tavaran ominaispiirteitä. Kysymyksenasettelussaan kansallinen tuomioistuin keskittyy nimikkeen 1905 osalta erityisesti lämpökäsittelyn puuttumiseen. Ensimmäiseen kysymykseen annettavaan vastaukseen kytkeytyy toinen kysymys, joka koskee asetuksen N:o 1196/97 pätevyyttä.

41. Ennen yhdistettyä nimikkeistöä koskevien luokitusperiaatteiden tutkimista on syytä ensiksi tarkastella luokiteltavaa tuotetta tarkemmin. Syötävässä muodossa olevaa aasialaista riisipaperia[28] käytetään elintarvikkeiden (syötävinä) pakkauksina. Kuten Gerechtshof te Amsterdam totesi, kysymys on tuotteesta, joka on valmistettu riisijauhosta, vedestä ja suolasta. Ainesten sekoittamisen ja taikinan vaivaamisen jälkeen muotoillaan palasia, jotka painetaan pyöreiksi ja läpinäkyviksi kalvoiksi, jotka sitten kuivataan. Tuote ei Gerechtshof te Amsterdamin mukaan ole sellaisenaan valmis heti kulutettavaksi, vaan se on ensin lämpökäsiteltävä. Tähän on lisättävä, että ennen jatkokäyttöä – myös lämpökäsittelyä – seitinohuita riisipaperiarkkeja on liotettava vedessä. Täyttämisen jälkeen ne kypsennetään uunissa, paistetaan pannulla tai friteerataan (esimerkiksi kevätrullina), mutta valmistusohjeesta riippuen ne voidaan ilmeisesti nauttia myös kypsentämättöminä täytettyinä rullina.

42. Yhdistetyn nimikkeistön yleisten tulkintasääntöjen[29] 1 kohdan perusteella luokituksen kannalta ratkaisevana on pidettävä erityisesti nimikkeiden ja alanimikkeiden tekstejä.[30] Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeusvarmuus ja valvonnan helppous edellyttävät, että tavaroiden tariffiluokittelun ratkaisevana kriteerinä on yleensä oltava tavaroiden objektiivisesti todettavat

27 – Kun yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltävänä on tariffiluokitusta koskeva ennakkoratkaisupyyntö, sen tehtävänä on selventää kansalliselle tuomioistuimelle niitä kriteereitä, joiden soveltaminen tekee tälle mahdolliseksi luokitella asianomaiset tuotteet oikeaan CN-nimikkeeseen, eikä luokitella tuotteita itse, mikä johtuu varsinkin siitä, ettei sillä välttämättä ole kaikkia tähän tarvittavia tietoja. On ilmeistä, että kansallinen tuomioistuin on joka tapauksessa paremmassa asemassa tekemään luokittelun (yhdistetyt asiat C-260/00–C-263/00, Lohmann ja Medi Bayreuth, tuomio 7.11.2002 (Kok. 2002, s. I-10045, 26 kohta).

28 – Aasialaista riisipaperia saadaan muun muassa erilaisista kasvikuiduista, ja sitä käytetään esimerkiksi Japanissa ja Kiinassa hyvin monin eri tavoin, myös asuintiloissa (muun muassa seinäkkeissä ja valaisimissa).

29 – Vrt. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 7 kohta.

30 – Nimiketekstien erityiseen merkitykseen viittaa myös Lyons, *EC Customs Law*, 2. painos, 2008, s. 142.

ominaispiirteet ja ominaisuudet, sellaisina kuin ne on määritelty yhdistetyn nimikkeistön nimiketekstissä ja nimikkeistön jaksojen tai ryhmien huomautusten teksteissä. [31]

43. On syytä yhtyä kansallisen tuomioistuimen näkemykseen, jonka mukaan nimikkeen 1905 tekstistä ei nimenomaisesti käy ilmi sitä ominaispiirrettä, että siinä mainitut tavarat ovat kypsennettyjä. Nimikkeen ensimmäisen tavaroiden ryhmän muodostavat ”leipomatuotteet, myös jos niissä on kaakaota”. Tämän jälkeen tulee kuitenkin puolipisteellä selkeästi erotettuna toinen tavaroiden ryhmä, jota kuvaavassa luettelossa ei nimenomaisesti mainita ominaispiirrettä ”leipomatuote”: ”ehtoollisleipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet”. Tämä tavaroiden ryhmä on tämän tekstin myötä selvästi luokiteltu alanimikkeeseen 1905 90 20 kuuluvaksi. Siinä ei millään tavalla mainita käsitettä ”leipomatuote”. Tässä alanimikkeessä usein ilmeneviä yhtäläisyyksiä ovat pikemminkin levymäisyys ja kuivuus, joka saadaan aikaan erilaisin menetelmin (kuivaaminen lämpökäsittelyn avulla tai ilman sitä).

31 – Vrt. esim. asia C-42/99, Eru Portuguesa, tuomio 26.9.2000 (Kok. 2000, s. I-7691, 13 kohta); asia C-495/03, Intermodal Transports, tuomio 15.9.2005 (Kok. 2005, s. I-8151, 47 kohta) ja yhdistetyt asiat C-208/06 ja C-209/06, Medion, tuomio 27.9.2007 (Kok. 2007, s. I-7963, 34 kohta).

44. Tämä vahvistetaan myös säännöksen eri kielitoisinnoissa. [32] Joissakin kielitoisinnoissa, joskaan ei hollanninkielisessä, [33] mainitaan nimenomaisesti ”kuivatut” tuotteet tai jopa ”jauhoista tehdyt kuivat taikinalevyt”. [34] Tämä pätee esillä olevassa asiassa luokiteltavaan tavaraan. Joissakin kielitoisinnoissa – esimerkiksi englannin- ja sloveeninkielisissä – nimenomaisesti mainitaan ”riisipaperi”. [35]

45. Tähänastinen havainto luokituksesta alanimikkeeseen 1905 90 20 ei ole ristiriidassa asiassa Uelzena Milchwerke annetun tuomion [36] kanssa. Heuschen & Schrouff tähdensi nyt vireillä olevaa oikeudenkäyntiä koskevissa huomautuksissa viitaten mainittuun tuomioon, että ominaispiirre ”leipoma-

32 – Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön säädösten yhdenmukaisen tulkinnan välttämättömyys sulkee pois sen, että epävarmassa tilanteessa jotakin säännöstä tarkasteltaisiin erikseen, vaan se päinvastoin edellyttää, että säännöstä tulkitaan ja sovelletaan muilla virallisilla kielillä laadittujen versioiden valossa (asia C-48/98, Söhl & Söhlke, tuomio 11.11.1999 (Kok. 1999, s. I-7877, 46 kohta; vrt. vakiintunut oikeuskäytäntö, mm. asia C-408/06, Götz, tuomio 13.12.2007, Kok. 2007, s. I-11295, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 – Hollanninkielisessä (”dergelijke producten van meel of van zetmeel”), tanskankielisessä (”lignende varer af mel eller stivelse”) ja ruotsinkielisessä (”liknande produkter”) toisinnossa luettelon päätteeksi viitataan ”niiden kaltaisiin tuotteisiin” ylimalkaisemmin kuin monissa muissa kielitoisinnoissa, joissa ”sinettiöylättien” ja ”niiden kaltaisten tuotteiden” välissä mainitaan lisäksi seuraavassa alaviitteessä luetellut käsitteet.

34 – Tämä koskee mm. saksankielistä (”getrocknete Teigblätter aus Mehl oder Stärke”), ranskankielistä (”pâtes séchées de farine, d’amidon ou de fécule en feuilles”), espanjankielistä (”pastas secas de harina, almidón o fécula, en hojas”) ja portugalinkielistä (”pastas secas de farinha, amido ou fécula”) toisintoa.

35 – Vrt. ”rice paper” englanninkielisessä ja ”rižev papir” sloveeninkielisessä toisinnossa.

36 – Mainittu edellä tämän ratkaisuehdotuksen alaviitteessä 25.

tuote” on nimikkeelle 1905 ehdottomasti asetettu edellytys. Tähän on kuitenkin huomautettava, että kyseinen tuomio koskee ainoastaan nimikkeen 1905 ensimmäistä tavaroiden ryhmää, joiden ominaispiirteiksi ja ominaisuuksiksi mainitaan ”leipomatuotteet, myös jos niissä on kaakaota”. Asiassa Uelzena Milchwerke annettu tuomio koskee tarkemmin sanottuna alanimikettä 1905 30, ”makeat keksit ja pikkuleivät – –”. Koska tämä tuomio ei siis koske tavaroiden ryhmää ”ehtoollisleipä, tyhjät oblaattikapselit, jollaiset soveltuvat farmaseuttiseen käyttöön, sinettiöylätit, riisipaperi ja niiden kaltaiset tuotteet”, sillä ei voi olla vaikutusta tulkintaan esillä olevassa asiassa.

46. Vertailu nimikkeen 1901 tavaran kuvauksiin osoittaa lisäksi, että niiden teksteihin eikä varsinkaan Heuschen & Schrouffin oikeana pitämän alanimikkeen 1901 90 99 tekstiin (”muut”) ei sisälly mitään seikkoja, joita voitaisiin pitää yhdistetyn nimikkeistön yleisten tulkintasääntöjen 3 kohdan a alakohdassa [37] tarkoitettuna tavaran kuvaukseltaan yksityiskohtaisimpana nimikkeenä.

37 – Vrt. edellä tämän ratkaisuehdotuksen 7 kohta.

47. Katson, että CN-koodien nimiketekstien perusteella selkeän luokituksen vuoksi ei ole enää tarpeen turvautua Heuschen & Schrouffin esille ottamiin [38] Maailman tullijärjestön laatimiin selityksiin. [39]

48. Näin ollen kansallisen tuomioistuimen ensimmäiseen kysymykseen on vastattava myöntävästi, kuten myös Alankomaiden, Kreikan ja Italian hallitukset ja komissio ehdottivat. Asetuksen N:o 1196/97 liitteessä kuvatut levyt kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 1905, tarkemmin sanottuna alanimikkeeseen 1905 90 20, jos on kysymys levyistä, jotka on valmistettu riisijauhosta, suolasta ja vedestä ja jotka on kuivattu mutta ei lämpökäsitelty.

49. Koska kaiken edellä esitetyn perusteella riisipaperin luokitus asetuksen N:o 1196/97 mukaan vastaa sitä, kuinka tämä tavara on

38 – Myös kansallinen tuomioistuin mainitsi ne, tosin eri tarkoituksessa kuin Heuschen & Schrouff.

39 – Komission laatimien yhdistetyn nimikkeistön selittävien huomautusten ohella harmonoidun tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmän osalta Maailman tullijärjestön yhteydessä laaditut selitykset auttavat huomattavasti eri tullinimikkeiden sisällön tulkinnassa, vaikka ne eivät olekaan oikeudellisesti sitovia (asia C-467/03, Ikegami, tuomio 17.3.2005, Kok. 2005, s. I-2389, 17 kohta).

luokiteltava yhdistetyn nimikkeistön tekstin perusteella, asetuksen N:o 1196/97 pätevyys ei ole kyseenalainen.

B *Tileihin kirjaamatta jättäminen ja kohtuullisuussyistä tapahtuva tullien peruuttaminen tai palauttaminen sekä kansallisten elinten ja yhteisön toimielinten toimivalta tähän liittyvissä menettelyissä*

50. Kansallisen tuomioistuimen kolmas ja neljäs kysymys koskevat sitä, millä toimenpiteillä voidaan varmistaa tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan ja 239 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan yhdenmukainen soveltaminen, jos esillä olevan kaltaisessa tilanteessa tuomion antaa tuomioistuin, jonka antamaan tuomioon voidaan hakea muutosta valituksella tai kassaatiovalituksella.

51. Näihin kysymyksiin vastaamiseksi on ensiksi selvitettävä, onko tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohtaa ja 239 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa, joihin kumpaankin sisältyy kohtuullisuussyihin perustuvia säännöksiä, välttämätöntä tulkita ja soveltaa yhdenmukaisesti. Tähän on vastattava myöntävästi, jos kulloinkin sovellettavat kriteerit ovat täysin tai ainakin osittain identtisiä.

52. Aluksi on huomautettava kummankin esillä olevan asian kannalta merkityksellisen säännöksen sijainnista, että niitä sovelletaan eri ajankohtina. Molemmat kuuluvat tullikoodeksin VII osastoon ”Tullivelka” mutta sijaitsevat kuitenkin osaston eri luvuissa. Tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohta kuuluu 3 lukuun ”Tullivelan kantaminen”. Siinä säännellään tileihin kirjaamista koskevaa periaatetta – eli tullien määrien kirjaamista ”tilikirjoihin” [40] – sekä tähän toimintaan liittyviä yksityiskohtia, esimerkiksi 220 artiklalla jälkikäteen tapahtuvaa tileihin kirjaamista tapauksissa, joissa tullien määrä on aluksi jäänyt kirjaamatta. Tällöin on tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan nojalla mahdollista jättää jälkikäteen tapahtuva tileihin kirjaaminen tekemättä kohtuullisuussyiden perusteella. Tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toinen luetelmakohta sen sijaan kuuluu 5 lukuun ”Tullin palauttaminen ja peruuttaminen”. Kyseessä oleva ajankohta on tileihin kirjaamisen tai jälkikäteen tapahtuvan tileihin kirjaamisen *jälkeen*. Tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toiseen luetelmakohtaan sisältyy yksi monista jo tileihin kirjattujen eli tileihin vietyjen tullien määrien korjausmahdollisuuksista palauttamalla tai peruuttamalla tulli. Tämä säännös on yleinen kohtuullista-

40 – Vrt. tullikoodeksin 217 artikla, jolla säännellään tileihin kirjaamista koskevaa periaatetta yksityiskohtaisesti.

missäännös, [41] jonka tarkoituksena on kattaa sellainen poikkeuksellinen tilanne, jossa tavaranilmoittaja on suhteessa muihin samaa toimintaa harjoittaviin toimijoihin. [42] Tätä yleislauseketta sovelletaan erityisesti silloin, kun tavaranilmoittajan ja viranomaisen välinen suhde huomioon ottaen ei olisi kohtuullista antaa tavaranilmoittajan kärsiä vahinkoa, jota sille ei tavanomaisessa tilanteessa olisi aiheutunut. [43]

53. Tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan tavoin myös tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdassa säädetään mahdollisuudesta ottaa huomioon kohtuullisuussyyt. Kummallakin säännöksellä pyritään samaan päämäärään, [44] nimittäin rajoittamaan tuonti- tai vientitullien maksaminen jälkikäteen tapauksiin, joissa se on perusteltua ja luottamuksensuojan kaltaisen perusperiaatteen mukaista. [45] Ne siis liittyvät oikeudenmukaisuusnäkökohtiin ja varsinkin luottamuksensuojan periaatteeseen. Ne menevät osittain päällekkäin (kuten jäljempänä osoitan) mutta eivät ole täysin identtisiä, [46] minkä vuoksi tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdalla on muukin soveltamisala suhteessa tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohtaan.

54. Oikeuskäytännössä on jo otettu kantaa kysymykseen tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan ja 239 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan tiettyjen kriteerien yhtäläisyydestä. [47] Asioissa Société Hewlett Packard France, [48] Söhl & Söhlke [49] ja Alankomaat vastaan komissio [50] yhteisöjen tuomioistuin totesi nimenomaisesti, että arvioitaessa, onko esillä olevassa asiassa kyseessä tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu ”ilmeinen laiminlyönti”,

41 – Esim. asia C-230/06, Militzer & Münch, tuomio 3.4.2008 (Kok. 2008, s. I-1895, 50 kohta).

42 – Esim. asia C-61/98, De Haan, tuomio 7.9.1999 (Kok. 1999, s. I-5003, 52 kohta) ja asia C-62/05 P, Nordspedizionieri di Danielis Livio ym. v. komissio, tuomio 18.10.2007 (Kok. 2007, s. I-8647, 41 kohta), jotka koskevat tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa ja asetuksen N:o 2454/93 905 artiklaa edeltäneitä säännöksiä.

43 – Vrt. asia C-204/07 P, CAS v. komissio, ratkaisuehdotus 13.3.2008, 68 ja 69 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

44 – Asia C-250/91, Société Hewlett Packard France, tuomio 1.4.1993 (Kok. 1993, s. I-1819, 46 kohta); Alexander, ”Vorbemerkungen zu Art. 220, 221”, teoksessa Witte, *Zollkodex, Kommentar*, 4. painos, 2006, 5 kohta; Huchatz, ”Art. 239 – Erstattung oder Erlass in Sonderfällen”, em. teoksessa, 32 kohta.

45 – Edellä alaviitteessä 44 mainittu asia Société Hewlett Packard France, tuomion 46 kohta.

46 – Vrt. edellä alaviitteessä 42 mainittu asia De Haan, tuomion 42 kohta luettuna yhdessä 41 kohdan kanssa, tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohtaa ja 239 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa edeltäneiden säännösten osalta. Ks. edellä alaviitteessä 44 mainittu Alexander, ”Vorbemerkungen zu Art. 220, 221”, 2 kohta, jossa muistutetaan, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdassa säädetään luottamuksensuojasta vain osittain. Yhtäältä sillä ei ole lopullisesti määritelty luottamuksensuojaa. Toisaalta kyseisessä säännöksessä ei sallita tulliviranomaisen ja tullivelallisen molemminpuolisen tuottamuksen eriytettyä huomioon ottamista. Näiden puutteiden välttämiseksi asianosaiset Alexanderin mukaan yhä useammin esittävät rinnakkaisia palautushakemuksia tai nostavat viranomaisen vastuuseen perustuvia korvauskanteita. Alexander viittaa siihen, että jos samoista tosiseikoista käydään useita toisistaan erillisiä oikeudenkäyntejä hyvin erilaisine muodollisine ja aineellisine edellytyksineen, virheiden mahdollisuus on huomattava. Tähän liittyvät yleensä tullivelallisen tarve hankkia ammattitaitoista, kattavaa ja siten kallista neuvontaa sekä asiaa käsitteleville tulliviranomaisille ja myös komissiolle aiheutuvat suhteettoman suuret hallintokulut. Prosessiekonomisista syistä asioita ei Alexanderin mukaan useinkaan käsitellä samanaikaisesti vaan joidenkin asioiden käsittelyä lykätään. Tilanteen korjaamiseksi on tarpeen uudistaa jälkikäteen tapahtuvaa tileihin kirjaamista sekä peruuttamis- ja palauttamisoikeutta perusteellisesti ja pikaisesti. Vrt. myös edellä alaviitteessä 30 mainittu Lyons, s. 496, jonka mukaan nämä säännökset eivät ole identtisiä; lisäksi Lyons viittaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-42/96, Eyckeler & Malt v. komissio, 19.2.1998 antamaan tuomioon (Kok. 1998, s. II-401, 135 kohta ja sitä seuraavat kohdat) tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohtaa ja 239 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa edeltäneiden säännösten osalta.

47 – Vrt. tämän ratkaisuehdotuksen alaviite 46, jonka mukaan kyseiset säännökset eivät tästä huolimatta ole täysin identtisiä.

48 – Mainittu edellä alaviitteessä 44, tuomion 46 kohta.

49 – Mainittu edellä alaviitteessä 32, tuomion 55 ja 56 kohta.

50 – Mainittu edellä alaviitteessä 26, tuomion 92 kohta.

sovelletaan kriteereitä, joita on tullikoodeksin 220 artiklan mukaan sovellettava selvitettäessä, voitiinko taloudellisen toimijan olettaa havaitsevan tulliviranomaisten virheen.

55. Koska näissä kriteereissä on siis paljon yhtäläisyyksiä ja toisaalta kyseiset päätökset eivät aina ole yhden ja saman tahon vastuulla, yhteisön oikeuden yhdenmukainen soveltaminen voi vaarantua esillä olevan kaltaisissa, rinnakkaisia menettelyjä koskevissa tapauksissa.

56. Jotta varmistettaisiin kyseessä olevien kahden säännöksen yhteisten osatekijöiden yhdenmukainen soveltaminen ja jotta vältettäisiin toisistaan poikkeavien päätösten mahdollisuus, joka liittyy rinnakkaisiin menettelyihin yhtäältä komissiossa ja yhteisöjen tuomioistuimissa ja toisaalta kansallisissa tulliviranomaisissa ja tuomioistuimissa, jo yhteisöjen tuomioistuimen tähänastisessa oikeuskäytännössä annetaan merkittäviä suuntaviivoja. Kreikan hallituksen tavoin haluan mainita esimerkkeinä tästä tullioikeutta koskevat tuomiot asioissa Deutsche Fernsprecher, [51] Mecanarte, [52] Faroe Seafood ym. [53] ja Conseil général de la Vienne, [54] joissa ei tosin ole kyse rinnakkaisista menettelyistä mutta jotka koskevat kansallisten viranomaisten ja komission välistä toimivallan jakoa jälkitullauksessa. Näissä tuomioissa esitettyjen suuntaviivojen perusteella kilpailuoikeutta koskevasta tuomiosta asiassa Masterfoods, [55] joka koski rinnakkaisia menettelyjä kansallisissa tuomioistuimissa ja yhteisöjen tuomioistuimissa, saadaan esillä olevaan asiaan sovellettavia periaatteita; tähän viittasi lisäksi myös Alankomaiden hallitus. Katson, että mainitut esimerkit oikeuskäytännöstä viittaavat samaan suuntaan.

57. Asiassa Mecanarte annetun tuomion 33 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin tähdensi – kuten jo aiemmin asiassa Deutsche Fernsprecher antamassaan tuomiossa – tuonti- tai vientitullien jälkikantoa koskevan kansallisten viranomaisten ja komission välisen toimivallan jaon osalta, että esillä olevan kaltaisessa tilanteessa voidaan ”taata yhteisön oikeuden soveltamisen yhdenmukaisuus ennakkoratkaisumenettelyssä”. Jos henkilö, jota asia koskee, siis riitauttaa jälkikantoa koskevan päätöksen kansallisessa tuomioistuimessa, on joka tapauksessa varmistettava yhteisön oikeuden yhdenmukainen soveltaminen ennakkoratkaisupyynnön avulla.

51 – Asia C-64/89, Deutsche Fernsprecher, tuomio 26.6.1990 (Kok. 1990, s. I-2535, 13 kohta).

52 – Mainittu edellä alaviitteessä 16, tuomion 33 kohta.

53 – Yhdistetyt asiat C-153/94 ja C-204/94, Faroe Seafood ym., tuomio 14.5.1996 (Kok. 1996, s. I-2465, 80 kohta).

54 – Asia C-419/04, Conseil général de la Vienne, tuomio 22.6.2006 (Kok. 2006, s. I-5645, 42 kohta).

55 – Asia C-344/98, Masterfoods ja HB, tuomio 14.12.2000 (Kok. 2000, s. I-11369).

58. Asiassa Mecanarte annettuun tuomioon johtaneessa tilanteessa ei silloisten ennakkoratkaisukysymysten perusteella ollut tarvetta tarkastella näiden ongelmien esillä olevan asian kannalta merkityksellisiä osatekijöitä.

59. Nyt tarkasteltavana olevassa tilanteessa, jossa merkityksellistä on muun muassa se, voiko tuomioistuimella, jolla EY 234 artiklan kolmannen kohdan nojalla ei ole velvollisuutta esittää ennakkoratkaisupyyntöä mutta joka ei halua lykätä asian käsittelyä ja odottaa, kuitenkin poikkeuksellisesti olla velvollisuus esittää ennakkoratkaisupyyntö, [56] on syytä huomata, että asiassa Masterfoods annetussa tuomiossa kehitetään edelleen edellä mainituissa asioissa Deutsche Fernsprecher, Mecanarte, Faroe Seafood ym. ja Conseil général de la Vienne annetuista tuomioista ilmenevää lähestymistapaa.

60. Asiassa Masterfoods annetun tuomion [57] lähtökohtana oli tilanne, joka myös koski rinnakkaisia menettelyjä kansallisissa tuomioistuimissa ja yhteisöjen tuomioistuimissa, joskin EY:n perustamissopimuksen 85 ja 86 artiklan (joista on tullut EY 81 ja EY 82 artikla) osalta. Erona nyt tarkasteltavana olevaan tilanteeseen on myös se, että tuolloin kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä ollen asian ratkaisu riippui komission päätöksen pätevyydestä, kun taas esillä olevassa asiassa on kyse arviointikriteerien yhtäläisyydestä.

61. Asiassa Masterfoods antamansa tuomion 51 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin totesi EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan, 86 artiklan ja 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta viitaten asiassa Delimitis antamansa tuomion 47 kohtaan, [58] että kansallisten tuomioistuinten on tehdessään ratkaisuja menettelytavoista tai sopimuksista, joista komissio voi vielä tehdä päätöksen, vältettävä sellaisten päätösten tekemistä, jotka saattavat olla ristiriidassa sellaisten päätösten kanssa, jotka komissio on aikonut tehdä.

62. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa Masterfoods antamansa tuomion 52 kohdassa, että kun kansalliset tuomioistuimet ottavat kantaa sopimuksiin tai menettelytapoihin, joista komissio on jo tehnyt päätöksen, ne eivät sitä suuremmalla syyllä voi tehdä komission päätöksen kanssa ristiriidassa olevia päätöksiä, vaikka tämä komission päätös olisi ristiriidassa ensimmäisenä oikeusasteena toimineen kansallisen tuomioistuimen antaman ratkaisun kanssa.

56 – Tunnustettu esim. yhteisön toimen pätemättömyyden toteamisen tapauksessa, vrt. esim. asia 314/85, Foto-Frost, tuomio 22.10.1987 (Kok. 1987, s. 4199, Kok. Ep. IX, s. 235, 20 kohta) ja asia C-6/99, Greenpeace France ym., tuomio 21.3.2000 (Kok. 2000, s. I-1651, 54 kohta). Vrt. myös yhdistetyt asiat C-143/88 ja C-92/89, Zuckerfabrik Süderdithmarschen ja Zuckerfabrik Soest, tuomio 21.2.1991 (Kok. 1991, s. I-415, Kok. Ep. XI, s. I-29, 24 kohta).

57 – Mainittu edellä alaviitteessä 55.

58 – Asia C-234/89, Delimitis, tuomio 28.2.1991 (Kok. 1991, s. I-935, Kok. Ep. XI, s. I-77, 43–54 kohta).

63. Nämä toteamukset esitettiin asiassa Masterfoods annetussa tuomiossa hyvin yleisellä tasolla, ei erityisesti kilpailuoikeudellisiin tilanteisiin liittyvinä. En näe mitään estettä soveltaa näitä periaatteita tullioikeuteen, jonka alalla esillä olevan asian tapaan on olemassa se mahdollisuus, että rinnakkaisissa menettelyissä sovelletaan yhdenmukaisia oikeudellisia osatekijöitä epäyhtenäisesti ja tehdään toisistaan poikkeavia päätöksiä.

64. Kysymykseen siitä, mitä kansallisen tuomioistuimen on tehtävä esillä olevan kaltaisessa tilanteessa, jolle ominaista on menettelyjen rinnakkaisuus, annettiin asiassa Masterfoods annetussa tuomiossa kaksiosainen vastaus: jotta kansallinen tuomioistuin ei antaisi komission päätöksen kanssa ristiriidassa olevaa ratkaisua, sen on lykättävä asian käsittelyä, kunnes yhteisöjen tuomioistuimet ovat tehneet lopullisen päätöksen kumoamiskanteesta, ellei se pidä vallitsevissa olosuhteissa perusteltuna esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä komission päätöksen pätevyydestä. [59]

65. Tässä vastauksessa selkeästi suositaan asian käsittelyn lykkäämistä kumoamiskannetta koskevaan lopulliseen päätökseen asti, mutta ennakkoratkaisumenettelyn mahdollisuutta ei kuitenkaan suljeta pois. Kumoamiskannetta koskevan ensisijaisen päätöksen suosiminen on erittäin ymmärrettävä esillä olevan kaltaisissa tilanteissa, kun tarkastellaan kumoamiskannemenettelyn ja ennakkoratkaisumenettelyn keskenään hyvin erilaisia toimintatapoja. [60]

66. Toisaalta esimerkiksi esillä olevan kaltaisessa tilanteessa voi olla hyvinkin järkevää esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö odottamisen asemesta. Esillä olevan kaltaisessa tilanteessa komission päätös nimittäin tosiasiallisesti koskee toissijaista kysymystä tuontitullien peruuttamisesta, jota ennen pitäisi oikeastaan selvittää peruskysymys (tuontitullien jälkikanto). Tämän peruskysymyksen selvittämiseksi esillä olevassa asiassa oli analysoitava riisipa-

59 – Mainittu edellä alaviitteessä 55, tuomion 57 ja 59 kohta.

60 – Julkisasiamies Cosmas tarkasteli edellä alaviitteessä 55 mainitussa asiassa Masterfoods 16.5.2000 antamassaan ratkaisuehdotuksessa (40–55 kohta) näitä ongelmia, jotka tulivat esille myös silloisten asianosaisten huomautuksissa. Julkisasiamies Cosmas käsitteli mm. sitä mahdollisuutta, että osapuolet voivat tai jokin osapuoli voi pyrkiä valitsemaan menettelytavan ja siten määrittelemään yhteisön oikeuden mukaisen oikeussuojakeinon. Cosmasin mukaan myöskään ennakkoratkaisumenettely, jonka tarkoituksena ei ole tosiseikkojen arviointi, ei sovellu komission päätöksen pätevyyden tutkimiseen annettaessa vastaus ennakkoratkaisukysymykseen, koska tällaisten hallintotointen tapauksessa täyteen harkintavaltaan perustuva valvonta on olennaisen tärkeää tehokkaan oikeussuojan turvaamiseksi. Haluan lisätä tähän, että myös todistustaakan tasolla on olemassa vakavia ongelmia: todistustaakka on kumoamiskanteen tapauksessa ratkaisevassa asemassa, kun taas ennakkoratkaisumenettelyssä sillä ei ole mitään merkitystä. Lisäksi on otettava huomioon suoraan kanteeseen liittyvien ”oikeudellisten perusteiden” tiivis rakenne, jonka vuoksi monia asioita päätetään jo tutkittavaksi ottamisen tasolla, jolloin asiakysymys jää käsittelemättä; toisaalta on otettava huomioon ennakkoratkaisumenettelyn suhteellisen väljä rakenne, jossa arvioidaan kaikkien asianosaisten (myös mahdollisesti asianosaisten jäsenvaltioiden) perustelujen sisältö. Näin ollen nämä erot voivat johtaa huomattaviin vinoumiin riippuen siitä, minkä menettelytavan perusteella asia annetaan ensiksi yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

perin oikea tulliluokitus.[61] Tämä voi olla erityinen syy esittää ennakkoratkaisupyyntö, joskin mahdollista on myös se, että annetaan ratkaisu vain tästä seikasta kansallisella tasolla annettavalla osatuomiolla.

67. Asioissa Sportgoods[62] ja Sommer[63] annetut tuomiot eivät ole ristiriidassa asiaa Masterfoods koskevan oikeuskäytännön sovellettavuutta koskevan toteamuksen kanssa, sillä niiden lähtökohtana olevat tilanteet ovat erilaisia kuin esillä olevassa asiassa. Kummassakin asiassa yhteisöjen tuomioistuimen päätös koski – toisin kuin esillä olevassa asiassa – tilannetta, jossa komissio ei päätöksessään esittänyt oikeudellisia eikä tosiseikkoihin liittyviä huomautuksia siitä, oliko olemassa oikeudellista perustaa sille, että kyseessä olevat tuontitullit kannetaan riidanalaisen asetuksen mukaisesti jälkitullauksin; näin ollen komission päätökseltä puuttui tältä osin päätöksen kohteena olevan valtion kaikkia elimiä, myös tuomioistuimia, velvoittava vaikutus.[64]

68. Kaiken edellä esitetyn perusteella katson, että esillä olevan kaltaisissa tilanteissa, joille ominaista on menettelyjen rinnakkaisuus, on välttämätöntä, että kansalliset tuomioistuimet ottavat huomioon komission päätösvallan, joka on saanut erityisen ilmenemismuotonsa asetuksen N:o 2454/93 mukaisissa menettelyissä.

69. Kun tarkastellaan komission jo tekemää päätöstä, jonka kumoamista on vaadittu toisessa menettelyssä, tämä voidaan varmistaa ensisijaisesti lykkäämällä asian käsittelyä kansallisessa tuomioistuimessa, kunnes lopullinen päätös kumoamiskanteesta on tehty, ja tämä voidaan tehdä jo ensimmäisessä oikeusasteessa. Toisena, joskin lähinnä toissijaisena mahdollisuutena tässä tilanteessa on EY 234 artiklan mukainen ennakkoratkaisupyyntö, jos ensisijainen mahdollisuus ei erityisistä syistä tule kyseeseen.[65]

70. Mikäli komissio ei ole vielä tehnyt päätöstä, kyseessä on erityistapaus, kuten myös komissio korosti huomautuksissaan. Tämä näkökohta on tällä hetkellä luonteeltaan hypoteettinen, koska se menee kansallisen tuomioistuimen esittämiä kysymyksiä pidemmälle. Koska päätöksenteon kannalta on eduksi tarkastella myös mahdollisia tapauksia ja tutkia kaavailtua tapausten ratkaisua, on syytä käsitellä niitä lyhyesti. Komission tavoin katson, että komission päätösvallan huomioon ottaminen tällaisessa tapauksessa luultavasti edellyttäisi, että

61 – Vrt. asia C-38/07 P, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading v. komissio, ratkaisuehdotus 4.9.2008, 36 kohta.

62 – Asia C-413/96, Sportgoods, tuomio 24.9.1998 (Kok. 1998, s. I-5285, 41–43 kohta).

63 – Asia C-15/99, Sommer, tuomio 19.10.2000 (Kok. 2000, s. I-8989, 31 kohta).

64 – Edellä alaviitteessä 62 mainittu asia Sportgoods, tuomion 41 kohta.

65 – Lisäksi on kuitenkin otettava huomioon, että silloin kun EY 230 artiklan viidennen kohdan mukaisen kumoamiskanteen määräaika on jo kulunut umpeen ja kyseisestä komission päätöksestä on siten tullut lainvoimainen niiden suhteen, joille päätös on osoitettu, tätä oikeusvaikutuksia aikaan saavaa yhteisön tointa ei voida riitauttaa uudestaan kansallisessa tuomioistuimessa nostetulla kanteella ja siihen mahdollisesti liittyvällä ennakkoratkaisupyynnöllä (vrt. asia C-188/92, TWD Textilwerke Deggendorf, tuomio 9.3.1994, Kok. 1994, s. I-833, Kok. Ep. XV, s. I-67, 13–26 kohta ja asia C-178/95, Wiljo, tuomio 30.1.1997, Kok. 1997, s. I-585, 20–31 kohta).

kansallinen tuomioistuin lykkää asian käsittelyä, kunnes komissio on tehnyt päätöksensä.[66] Muutoin olisi olemassa vaara, että tuomioistuimen ratkaisu edeltäisi komission päätöstä eli tulisi sen tilalle.

71. Katson, että edellä kuvatun kansallisten tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuinten välisen yhteistyön varmistamiseksi käytännössä on välttämätöntä, että jokainen kansallinen tuomioistuin, jonka käsiteltävänä on tämänkaltaisia samansuuntaisia yhteisön oikeuden osatekijöitä, varmistaa viran puolesta hankittavien tietojen avulla, onko jätetty tai voidaanko määräajassa vielä jättää jokin samanaikaisesti arvioitava hakemus,[67] josta komission on tehtävä päätös, ja missä vaiheessa (päätös, lainvoima) hakemus mahdollisesti on.[68]

72. On vielä tarkasteltava kansallisen tuomioistuimen kolmannen kysymyksen erästä erityistä seikkaa. Mainittu kysymys koskee konkreettisesti kansallisiin tulliviranomaisiin sovellettavia menettelysäännöksiä sisältävän asetuksen N:o 2454/93 871 artiklan 1 kohdan tulkintaa. Kysymyksen lähtökohtana on se, kuten Alankomaiden hallituksen huomautuksista käy Algemene Wet Bestuursrechtin 8:72 §:n 4 momenttiin viitaten ilmi, että kyseisen säännöksen nojalla Alankomaiden tulliviranomaisille voidaan kumoavassa tuomiossa määrätä jatkomenettelyä koskevia velvoitteita ja edellytyksiä. Tällainen edellytys voisi olla esimerkiksi sellainen, että kansallisten tulliviranomaisten on esitettävä tullivelallisen hakemus vastedes komissiolle, kun tullivelallisen kannalta myönteinen päätös on mahdollinen.

73. Tällä tavoin otetaan huomioon toinen mahdollisuus varmistaa tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan ja 239 artiklan 1 kohdan toisen luetelmakohdan yhdenmukainen tulkinta: kansallisen tulliviranomaisen päätöksen kumoaminen tekemättä päätöstä varsinaisesta asiasta. Lisäksi on syytä huomauttaa, että mikäli kansalliseen prosessioikeuteen sisältyy tällainen mahdollisuus kumota kansallisen viranomaisen päätös ja asian antaminen uudelleen kansallisen viranomaisen käsiteltäväksi tuomioistuimen asettamien edellytysten mukaisesti, kyseessä voi tällöinkin olla yhteisön oikeuden mukainen menettelytapa,[69] mikäli komission päätösvalta otetaan huomioon.

66 – Tämän puolesta puhuu myös edellä alaviitteessä 42 mainittu asia De Haan, tuomion 48 kohta.

67 – Esim. tullikoodeksin 239 artiklan 2 kohdan mukaista hakemusta koskee 12 kuukauden määräaika siitä, kun tullit annettiin tiedoksi; määräaikaa voidaan pidentää vain poikkeustapauksissa.

68 – Koska kyse on jätetyistä hakemuksista, riittävänä tietona pidetään monissa tapauksissa asianosaisten tietoja kulloisestakin riita-asiasta. Muilta osin on syytä huomauttaa, että voi olla myös mahdollista pyytää komissiolta tietoa komissiossa vireillä olevasta menettelystä. Komissiolla on EY 10 artiklan nojalla velvollisuus vilpittömään yhteistyöhön jäsenvaltioiden tuomioistuinten kanssa, vrt. edellä alaviitteessä 58 mainittu asia Delimitis, tuomion 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

69 – Esillä olevan kaltaisessa asiassa on kuitenkin syytä muistaa, että oikeudellisen tilanteen muututtua 1.8.2003 (vrt. tämän ratkaisuehdotuksen 16–19 kohta edellä), mihin Italian hallitus viittasi tässä yhteydessä, mahdollisuudet pyytää komissiota ratkaisemaan asia ovat hyvin rajalliset. Asiaa käsittelevän tuomioistuimen on siis tutkittava aina konkreettisesti, onko vielä olemassa mahdollisuus esittää ratkaisupyyntö.

V Ratkaisuehdotus

74. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Hoge Raad der Nederlandenin esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

1) Asetuksen N:o 1196/97 liitteessä kuvatut taikinalevyt kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön nimikkeeseen 1905, jos on kysymys levyistä, jotka on valmistettu riisijauhosta, suolasta ja vedestä ja jotka on kuivattu mutta ei lämpökäsitelty.

2) Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, edellä mainittu asetus N:o 1196/97 on pätevä.

3) Kun otetaan huomioon yhteisön oikeuden yhdenmukainen soveltaminen, kansallisten tuomioistuinten on riippumatta siitä, mitä oikeusastetta ne edustavat, otettava huomioon komission päätösvalta silloin, kun tullikoodeksiin sisältyvät kriteerit ovat sisällöltään identtisiä. Jotta kansallinen tuomioistuin ei (osittain) identtisiä säännöksiä koskevissa rinnakkaisissa menettelyissä antaisi komission päätöksen kanssa ristiriidassa olevaa ratkaisua, sen olisi lykättävä asian käsittelyä, kunnes yhteisöjen tuomioistuimet ovat tehneet lopullisen päätöksen kumoamiskanteesta, ellei se pidä vallitsevissa olosuhteissa perusteltuna esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä komission päätöksen pätevyydestä. On myös mahdollista antaa asia uudelleen kansallisten tulliviranomaisten käsiteltäväksi ja asettaa se ehto, että asia annettaan tulliviranomaisten ja komission välisessä hallinnollisen yhteistyön menettelyssä komission ratkaistavaksi.